

Wyrok z dnia 24 lipca 2006 r.

I UK 11/06

W trybie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców (Dz.U. Nr 155, poz. 1287 ze zm.) nie mogą być restrukturyzowane należności wyegzekwowane przed dniem złożenia wniosku o restrukturyzację.

Przewodniczący SSN Katarzyna Gonera, Sędziowie SN: Józef Iwulski, Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 24 lipca 2006 r. sprawy z odwołania „G.” Spółki z o.o. - Zakładu Pracy Chronionej w C. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w C. o restrukturyzację należności z tytułu zaległych składek na ubezpieczenia społeczne, na skutek skargi kasacyjnej „G.” Spółki z o.o. - Zakładu Pracy Chronionej w C. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 maja 2005 r. [...]

o d d a l i ł skargę kasacyjną.

U z a s a d n i e

Decyzją z dnia 24 grudnia 2002 r. ZUS Oddział w C. umorzył postępowanie wszczęte na wniosek ubezpieczonej „G.” Spółki z o.o. w sprawie restrukturyzacji należności wobec Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Funduszu Pracy oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z uwagi na bezprzedmiotowość decyzji o warunkach restrukturyzacji. Zdaniem organu rentowego, pozytywna decyzja nie ma wpływu na kondycję finansową spółki, a tym samym nie umożliwi przeciwdziałania zjawiskom, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców (Dz.U. Nr 155, poz. 1287).

Wyrokiem z dnia 11 maja 2005 r. Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację odwołującą

się Spółki od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie z dnia 7 października 2003 r. oddalającego odwołanie ubezpieczonej od decyzji ZUS Oddział w C. z dnia 24 grudnia 2002 r. Sąd drugiej instancji podzielił i przyjął za własne ustalenia faktyczne i ocenę prawną dokonane przez Sąd pierwszej instancji, które przedstawiają się następująco. We wniosku z dnia 14 listopada 2002 r. „G.” Spółka z o.o. domagała się restrukturyzacji zaległych należności za wrzesień, październik, listopad i grudzień 2001 r. - wobec FUS w kwocie 12.571,40 zł, wobec FP w kwocie 3.113,48 zł oraz wobec FGŚP - 7.720,41 zł. Podstawę restrukturyzacji mógłby stanowić art. 6 ust. 2 pkt a, b i c ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców dotyczący znanych na dzień 31 grudnia 2001 r. zaległości. Jednakże należności Spółki za okres od lipca 2001 r. do listopada 2001 r. w łącznej (wraz z odsetkami) kwocie 27.841,99 zł zostały zapłacone w okresie od 1 stycznia 2002 r. do 21 października 2002 r. częściowo dobrowolnie i częściowo w wyniku egzekucji z rachunku bankowego. Postępowanie egzekucyjne zostało wdrożone przed wejściem w życie ustawy restrukturyzacyjnej, a przedmiotowe zaległości nie istniały już w dacie złożenia przez Spółkę wniosku o restrukturyzację należności (tj. w dniu 15 listopada 2002 r.).

W ocenie Sądu skoro ustawodawca w art. 6 ust. 2 ustawy o restrukturyzacji określił należności podlegające restrukturyzacji jako „zaległości”, określenie to należy rozumieć jako należność, która nie została uregulowana w terminie i nie spłacona, ani ściągnięta w drodze egzekucji w dacie złożenia wniosku. To samo wynika z art. 8 ustawy o restrukturyzacji, w którym mowa jest o należnościach niewygasłych. Jeżeli chodzi zaś o należności z tytułu składek na FUS i FP za grudzień 2001 r., to Sąd stwierdził, że nie podlegają one restrukturyzacji, gdyż w grudniu 2001 r. nie były zaległościami, bo ich termin płatności przypadał na 15 stycznia 2002 r.

W skardze kasacyjnej złożonej przez pełnomocnika odwołującej się wniesiono o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i ustalenie, że ubezpieczona „G.” Spółka z o.o. - Zakład Pracy Chronionej w C. jest uprawniona do restrukturyzacji należności na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i na Fundusz Pracy w łącznej kwocie 31.084,24 zł. Podstawę skargi kasacyjnej stanowi zarzut błędnej interpretacji art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców. Istotę tego zarzutu wyraża sformułowane w skardze kasacyjnej zagadnienie prawne „czy podlegają restrukturyzacji zaległości o których mowa w postanowieniach art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r.

o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców (Dz.U. Nr 155, poz. 1287 ze zm.), znane organowi rentowemu w dniu 31 grudnia 2001 r. jeżeli w okresie pomiędzy w.w datą a datą złożenia wniosku o restrukturyzację ubezpieczona te zaległości uregulowała bądź też zaległości te zostały od ubezpieczonej wyegzekwowane w trakcie postępowania egzekucyjnego wszczętego na wniosek organu rentowego ?”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotę restrukturyzacji należności określonej w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców definiuje jej art. 4. Stosownie do tego przepisu restrukturyzacja określonych należności polega na ich umorzeniu w całości wraz z odsetkami za zwłokę lub opłatą prolonacyjną. Restrukturyzacyjne umorzenie odnosi się (w kontekście stanu faktycznego rozpatrywanej sprawy) do przedsiębiorcy zobowiązanego do uiszczenia należności, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 (por. art. 2 pkt 1). Dla spełnienia warunku podmiotowego restrukturyzacji (art. 1 ust. 2 i art. 2 pkt 1) niezbędne jest stwierdzenie, że zainteresowany przedsiębiorca jest zobowiązany do uiszczenia określonych należności. Nie może tu chodzić o zobowiązanie nieistniejące, do którego prowadzenie czynności zmierzających do umorzenia jest w oczywisty sposób bezprzedmiotowe. Taki sam wniosek wynika nieuchronnie z wglądu w przedmiotowy aspekt restrukturyzacji, że - w danym wypadku stosownie do art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy - musiałyby to być znane na dzień 31 grudnia 2001 r. (określone „zaległości”). Przedmiotem restrukturyzacji „zaległości” mogłyby być „znane na dzień 31 grudnia 2001 r.” należności będące w tym dniu dla przedsiębiorcy „zaległością”, to znaczy istniejącym zobowiązaniem do zapłacenia składek, których termin uiszczenia przypadał przed 31 grudnia 2001 r. i które - pomimo upływu terminu płatności - w dalszym ciągu obciążają przedsiębiorcę.

Umorzenie zaległości z tytułu należnych składek, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy, następuje w postępowaniu restrukturyzacyjnym, którego - w kontekście zagadnienia wynikającego ze skargi kasacyjnej - najbardziej istotnym elementem jest to, że wszczęcie postępowania restrukturyzacyjnego następuje na wniosek przedsiębiorcy (por. art. 12), a więc podmiotu, który - jak to wyżej wskazano - znajduje się w sytuacji zobowiązanego z tytułu zaległości w wpłatach określonych skła-

dek i który - poprzez postępowanie restrukturyzacyjne - zmierza do uzyskania jego celu, to jest do umorzenia swego zobowiązania. Pozbawiony przedmiotu byłby wniosek przedsiębiorcy o restrukturyzację, czyli umorzenie należności, których nie ma, bo wcześniej wygasły np. na skutek uiszczenia lub wyegzekwowania.

Nie ma w ustawie normy prawnej, z której wynikałyby skutki umorzenia należności z mocy samego prawa w stosunku do zaległości istniejących na dzień 31 grudnia 2001 r. Natomiast należności te w postępowaniu, którego wszczęcie następuje na wniosek przedsiębiorcy złożony w określonym terminie, mogą być umorzone na warunkach określonych w decyzji organu restrukturyzacyjnego (art. 18 ustawy).

Z powyższych przyczyn, stwierdzając, że na postawione w skardze kasacyjnej pytanie odpowiedź może być tylko negatywna, co w konsekwencji oznacza bezzasadność podstawy skargi kasacyjnej, Sąd Najwyższy orzekł stosownie do art. 398¹⁴ k.p.c.

=====